

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep
0032 OSLO

Fjordfiskerinemnda - Supplerende hørings svar om sentrale tema for ny kvotemelding

Fiskeridirektoratet region Nord er sekretariat for Fjordfiskerinemnda (FFN).

Fjordfiskerinemnda behandlet 12. oktober 2022 hørings saken om sentrale tema for ny kvotemelding, og har følgende supplerende hørings svar:

«Fjordfiskerinemnda viser til sitt foreløpige hørings svar i denne saken, som ble oversendt til NFD den 6. oktober 2022. Nemnda drøftet saken i møte 12. oktober s.å. og har følgende supplerende hørings svar:

Fjordfiskerinemnda skal ifølge vårt mandat vurdere situasjonen og utviklingen for det lokale kystfisket med særlig vekt på samisk bruk, og vurdere reguleringstiltak som tilrettelegger for lokal utnyttelse av ressursene. Fjordfiskerinemnda er således opptatt av en utvikling som kan styrke de mange kystsamfunnene i nord, og viser særlig til nemndas tidligere uttalelse til Næringskomiteen vedr. behandling av Meld. St. 32 (2018-2019) [vedlegg A til nemndas uttalelse oversendt 06.10.2022].

Riksrevisjonens rapport om undersøkelse av kvotesystemet i kyst- og havfisket 2020 konkluderte med at endringene i kvotesystemet mellom 2004 og 2018 har bidratt til økt lønnsomhet i fiskeflåten, men har også utfordret fiskeripolitiske prinsipper og ført til mindre fiskeriaktivitet i flere kystsamfunn. Hovedfunnene i rapporten var:

- *Endringene i kvotesystemet har ført til økt lønnsomhet i flåten*
- *Etablerte fiskeripolitiske prinsipper er blitt utfordret*
- *Økte kvotepriser har gjort det vanskeligere å rekruttere nye fiskere*
- *Endringer i den minste kystflåten har negative konsekvenser for fiskerisamfunn*
- *Flere fiskeriavhengige samfunn har fått redusert fiskeriaktivitet*
- *Flere av endringene i kvotesystemet er ikke tilstrekkelig konsekvensutredet av departementet.*

Riksrevisjonens undersøkelse av kvotesystemet i kyst- og havfisket avdekket altså en rekke

forhold som har utfordret eller vært i strid med Stortingets vedtatte fiskeripolitiske prinsipper og fiskerilovgivning. Funnene viser at avvikene særlig har rammet kystflåten, fjordfiskerne og kystsamfunnene i Nord-Norge. Regjeringen har nå anledning til å rette opp skjevheter som Riksrevisjonen har påpekt.

Fjordfiskenemnda understreker at måten fiskekvotene fordeles på er vesentlig for utviklingen i aktivitet og bosetting i lokalsamfunnene langs kysten og i fjordene, og for det materielle grunnlaget for samisk kulturutøvelse. Det å ha en tilstedeværende flåte som bringer verdier på land har betydning for sysselsetting, bolyst og kulturell utøvelse og tilhørighet, og påvirker dermed kystsamfunnenes bærekraft der ulike faktorer som for eksempel innbyggertall og dermed inntekter og tjenestetilbud i kommunene, boligpriser og investeringer i vei og annen infrastruktur er viktige.

Rammebetingelser for den minste kystfiskeflåten og kvotefordeling for nordøstarktisk torsk

Det er utvilsomt et behov for å styrke den minste flåten og dens bidrag til bosetting og kulturutøvelse i fjord- og kystsamfunnene. Fjordfiskenemnda støtter forslagene til modeller der avsetning til åpen gruppe i torskefisket tas fra toppen, slik at ikke avsetningen utelukkende belastes kystflåtens andel av totalkvoten. Å prioritere åpen gruppe på denne måten vil øke legitimiteten til kvotesystemet som en fordelingsmekanisme for fellesskapets ressurser. Fjordfiskenemnda har tidligere uttalt at rammene for åpen gruppe bør økes med det dobbelte av dagens nivå. Det vil derfor være naturlig å se nærmere på fordelingen mellom trål og kyst, og om noe av trålernes kvoter, kan overføres til åpen gruppe. Dagens fordeling mellom konvensjonelle redskaper og trål, hvor trål nå tildeles 32 % av totalkvoten, er ikke nødvendigvis den beste løsningen for å skape aktivitet og sysselsetting og gi et godt grunnlag for kystkultur og samisk kulturutøvelse i fjord- og kystsamfunnene i Nord-Norge. Med de nivåene på totalkvoten som kan forventes i tiden fremover, må det vurderes å gjeninnføre en dynamisk kvotestige hvor konvensjonelle redskaper kommer vesentlig bedre ut. For å skape de rammebetingelsene for flåten og kystsamfunn som Riksrevisjonen etterspør, mener Fjordfiskenemnda at kystflåtens andel må økes, og ved lave kvoter må åpen gruppe beskyttes, slik som kystflåten for øvrig.

Når det gjelder kystfiskekvoten fastholder nemnda sitt tidligere standpunkt om at den innenfor det enkelte reguleringsår aldri må settes lavere enn 3000 tonn, når denne nå inngår i fordelingsnøkkelen som en gruppekvote. Dersom det blir aktuelt å utvide virkeområdet for kystfiskekvoten, må denne gruppekvota/nivået økes tilsvarende.

Det er viktig at kystfiskekvoten til enhver tid er på et slikt nivå at retten til å fiske i sjøsamiske områder jf. deltakerloven §21 er reell.

For å bidra til at de minste fartøyene får utnyttet sine kvoter, må fisket i åpen gruppe og på kystfiskekvoten reguleres så fritt som mulig tidlig på året. Nå i 2022 står det igjen betydelige restkvoter som følge av for stram regulering/tildeling i vintersesongen.

Gruppeinndeling i kystfiskeflåten og relevante størrelsesbegrensninger

Utgangspunktet for en rettferdig fordeling av fellesskapets fiskeressurser må være at den minste og mest væravhengige flåten sikres først. Hurdalsplattformen har slått fast at det ikke skal struktureres i fartøygruppa under 11 meter. Til tross for dette er alle de alternativene som nå diskuteres for denne flåten i realiteten varianter av strukturordninger. ID-kvoteordningen er den «snilleste» varianten, men har uansett som effekt at flere kvoter samles på færre fartøy. Fjordfiskerinemnda mener at man også må se på tiltak som gjør at fartøy under 11 meter kan ha tilstrekkelig driftsgrunnlag i form av én kvote, inkludert mulighet til å ha mannskap, ivareta sikkerhet og mulighet til å investere i moderne fartøy og teknologi. Nemnda ber om at det blir gjennomført beregninger av det totale kvotebehovet for gruppa av fartøy under 11 meter, gitt at de enkelte fartøy skal tildeles et tilstrekkelig driftsgrunnlag i torskefisket.

Når det gjelder spørsmålet om faktisk lengde eller hjemmelslengde, mener Fjordfiskerinemnda at hjemmelslengde fortsatt skal ligge til grunn for inndeling av fartøygrupper.

En betydelig del av kvotegrunnet for kystflåten er i dag på fartøy som er å anse som havfiskefartøy, med driftsmuligheter og fangsteffektivitet som tilsier at slike fartøy ikke bør kunne drifte kystnært sammen med tradisjonelle kystfartøy. For å verne fiskepresset på kystnære lokale bestander og dempe brukskonflikter, bør flåten over 28 meter ikke ha anledning til å fiske innenfor firemila i fiske etter torsk og annen hvitfisk. Videre bør fartøy mellom 21 og 28 meter avgrenses til å fiske utenfor grunnlinjene i torskefiskeriene i nord. Dette i tråd med anbefalinger fra Fiskeridirektoratet, men nemnda vil poengtere at dette må gjelde hele året og alle fiskerier etter hvitfisk.

Fordeling av strukturevinst fra utløpt tidsbegrensning i strukturkvoteordningen

Når de tidsavgrensede strukturkvotene løper ut, er det en åpenbar anledning til å bruke noe av denne strukturevinsten til å styrke flåten under 11 meter. Det er en anledning som bør benyttes. For denne flåtegruppa er det tilførselen av kvoter som er avgjørende – ikke hvem som avgir kvoter. Fjordfiskerinemnda registrerer at fiskeriminister Bjørnar Skjæran i et intervju med NRK Finnmark publisert 12. oktober avviser forslaget om å innføre grunnrentebeskatning for havfiskeflåten med begrunnelse i at «vi har mer tro på en fiskeripolitikk som kan skape større aktivitet i kystsamfunnene og at de som får høste av fellesskapet sine ressurser må legge mer igjen lokalt og regionalt». En omlegging av fiskeripolitikken vil også måtte omfatte havfiskeflåten ved 1) omfordeling fra trål til liten kystflåte eller 2) grep som sikrer leveranser til produksjonsanlegg på land. Samfunnsøkonomiske og bedriftsøkonomiske hensyn må balanseres, jf. både havressurslovens og deltakerlovens formålsparagraf.

Ved fordeling av utløpte strukturkvoter innenfor fartøygrupper, må det sikres at etablerte kvotetak ikke vokser med voksende grunnkvoter. I motsatt fall vil det stimuleres til en utvikling med stadig færre fiskefartøy.

Avslutningsvis vil nemnda påpeke at krav om sporing og fangstrapportering må innføres på en slik måte at rapportering skjer mest mulig automatisk, ut fra reelle behov for kontroll og innsamling av fangstdata. Man må ha et realistisk bilde av driftsmønstret og praktiske muligheter for de minste fartøyene, og ikke innføre krav som tvinger fiskere på land.»

Med hilsen

Håvard Fause
konstituert seksjonssjef

Bernt Bertelsen
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Mottakerliste:

Nærings- og fiskeridepartementet   Postboks 8090 Dep   0032   OSLO

Nærings- Og Fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep
0032 Oslo

Fjordfiskerinemnda - Høringssvar om sentrale tema for ny kvotemelding

Fiskeridirektoratet region Nord er sekretariat for Fjordfiskerinemnda (FFN).

Fjordfiskerinemnda har møte 12. oktober 2022, med bl.a. høringen om sentrale tema for ny kvotemelding på dagsorden. Nemnda gir imidlertid nå etterfølgende høringssvar innen høringsfristen 7. oktober, men vil ettersende en supplerende høringsuttalelse innen en innvilget frist for dette satt til 21. oktober 2022.

Fjordfiskerinemndas foreløpige vurderinger:

«Fjordfiskerinemnda skal ifølge vårt mandat vurdere situasjonen og utviklingen for det lokale kystfisket med særlig vekt på samisk bruk, og vurdere reguleringstiltak som tilrettelegger for lokal utnyttelse av ressursene.

Høringen om ny kvotemelding omfatter notater om;

- rammebetingelser for den minste kystfiskeflåten*
- gruppeinndeling i kystfiskeflåten og relevante størrelsesbegrensninger*
- fordeling av strukturgevinst fra utløpt tidsbegrensning i strukturkvoteordningen*
- kvotefordeling av nordøstarktisk torsk og nvg-sild.*

Fjordfiskerinemnda viser til nemndas tidligere vedtak og uttalelser vedrørende rammebetingelser for den minste kystflåten og kvotefordeling av nordøstarktisk torsk, herunder [vedlegg A] nemndas uttalelse til Næringskomiteen vedr. behandling av Meld. St. 32 (2018-2019) og [vedlegg B] nemndas innspill til Fiskeridirektoratet vedrørende torskereguleringene for 2022.

Nemnda vil poengtere viktigheten av at ulike modeller/alternativer konsekvensutredes.

Fjordfiskerinemnda er opptatt av en utvikling som kan styrke de mange kystsamfunnene i nord, og er enig i behovet for en ny kvotemelding. Regjeringen får nå en unik anledning til å prioritere

kystflåten, herunder samiske fiskeriinteresser, og således sørge for at kyst- og fjordsamfunnene nå får et velfortjent løft.

Fjordfiskenemnda vil ettersende supplerende høringsvar innen 21. oktober 2022.»

Med hilsen

Håvard Fause
konstituert seksjonssjef

Bernt Bertelsen
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

FISKERIDIREKTORATET

Adm.enhet: Fiskeridirektoratet region Nord

Saksbehandler: Bernt Bertelsen

Telefon:

Vår referanse: 18/7270

Deres referanse:

Dato: 11.12.2019

Næringskomiteen
Stortinget
0026 OSLO

Fjordfiskeremnda - Oversendelse av uttalelse vedr. behandling av Meld. St. 32 (2018-2019) *Et kvotesystem for økt verdiskaping*

Fiskeridirektoratet region Nord er sekretariat for Fjordfiskeremnda (FFN).

Vedlagt oversendes uttalelse fra Fjordfiskeremnda, som er innspill til Næringskomiteens behandling av Meld. St. 32 (2018-2019) *Et kvotesystem for økt verdiskaping*.

Med hilsen

Erling Johan Johansen
seksjonssjef

Bernt Bertelsen
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Uttalelse fra Fjordfiskerinemnda vedr. Meld. St. 32 (2018-2019) *Et kvotesystem for økt verdiskaping*

Fjordfiskerinemnda viser til at nemda – som rådgivende organ for fiskerimyndighetene – skal styrke forvaltningen av kystnære marine bestander og fjordfiskeriene i Finnmark, Troms og Nordland. Samjisk bruk og denne brukens betydning for samiske lokalsamfunn skal ha særlig vekt. Fjordfiskerinemndas mandat er tilgjengelig på nettsiden

<https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/dep/nfd/nyheter/2013/fjordfiskerinemnda-blir-opprettet/mandat-for-fjordfiskerinemnda-/id748027/>

Fiskerinæringa er den viktigste næringa for bosettingen i Nord-Norge. Bedriftsøkonomisk effektivitet kan ikke alene være premiss for utviklingen i fiskerinæringen, dvs. samfunnsøkonomisk lønnsomhet må også vektlegges sterkt i utforming av regelverket. Fjordfiskerinemnda er opptatt av å opprettholde levende kystsamfunn og lokale kystfiskerier, basert på lønnsom utnyttelse av de marine ressursene. Både havressursloven og deltakerloven har formålsparagrafer om at fiskeriene skal trygge bosetting og sysselsetting i kystdistriktene, og at høstingen av de marine ressursene fortsatt skal komme kystbefolkningen til gode, som gjengitt i meldingens kap. 2.3. Nemnda vi påpeke viktigheten av at disse overordnede målene har fokus ved behandling av forslagene i Meld. St. 32 (2018-2019) *Et kvotesystem for økt verdiskaping*.

Fjordfiskerinemnda forventer at Stortinget i behandlingen av kvotemeldinga også ser til at lovens bestemmelser vedrørende samiske interesser blir oppfylt. Dette dreier seg om:

- havressurslova § 7 g) om nødvendige vurderinger av *«at forvaltningstiltak er med og sikrar det materielle grunnlaget for samisk kultur»*
- havressurslova § 11, 6. ledd: *«I område som er omfatta av deltakerloven § 21 fjerde ledd, skal det ved tildeling av kvotar av villlevande marine ressursar, og ved andre former for regulering av desse ressursane, leggjast vesentleg vekt på samisk bruk og kva denne bruken har å seie for samiske lokalsamfunn»*
- deltakerloven § 21 fjerde ledd: *«Uten hinder av bestemmelser fastsatt i medhold av første ledd har personer som er bosatt i Finnmark, kommunene Kåffjord, Skjervøy, Nordreisa, Kvænangen, Karlsøy, Lyngen og Storffjord og de områder med sjøsamisk innslag i resten av Troms og Nordland som Kongen fastsetter, rett til å fiske torsk, hyse og sei med konvensjonelle redskaper...»*

Havfiskeflåten og store kystfartøy har vært gjennom en utvikling med konsentrasjon av kvoter og effektivisering som har medført at fiskerinæringens tilstedeværelse og aktivitet i distriktene er svekket. I stortingsmeldingen foreslås det et proveny fra næringen til staten, en form for ressursrente ved at næringen betaler kvoteleie fra en kvotebeholdning. Dette som et tiltak for å øke fiskeflåtens bidrag til samfunnet. Fjordfiskerinemnda er enig i at utviklingen tilsier en form for innkreving av ressursrente fra havfiskeflåten og de største fartøyene i kystgruppen, men at dette må innføres uten at de minste fartøygruppene i kystflåten omfattes. Skillet kan eksempelvis settes ved en fartøylengde på 15 meter, og må i hvert fall ikke berøre fartøy under 11 meter. Dette fordi de minste fartøyene bidrar til den aktivitet som i størst grad oppfyller de distriktspolitiske målene i fiskerilovgivningingen. For øvrig bør innkrevet ressursrente øremerkes slik at denne i størst mulig grad kommer kystsamfunn til gode.

Fjordfiskerinemnda er for øvrig noe tvilende til behovet for en modernisering av selve kvotesystemet (kap. 2.4), herunder forslaget om et system med faste kvotefaktorer (andeler)

av tilgjengelig totalkvote. Forslaget er begrunnet med et behov for større forutsigbarhet og mer stabile rammebetingelser, og under meldingens kap. 3.3 står det at med «*usikkerheten som følger av høsting fra naturen, er viktig for næringsutøvere å ha forutsigbare rammevilkår*». Nemnda oppfatter at dette vil innebære en innskrenking av det politiske handlingsrommet, for til en viss grad å kompensere for naturgitte forhold. Nemnda mener det er viktig å opprettholde det politiske handlingsrommet, og at et reelt politisk handlingsrom er særlig viktig i perioder med ev. nedgang i bestandsstørrelser og fiskens tilgjengelighet. Den etablerte «trålstigen» i torskefisket – som øker andelen til kystflåten når totalkvoten går ned, er også et eksempel på at det ikke vil være legitimt å etablere et system hvor noen på forhånd gis rett til en bestemt andel av totalkvoten.

Fjordfiskeremnda mener kvotegrunnlaget for de minste fartøyene må styrkes vesentlig for at lovfestet rett til fiske skal være reell, samt for å oppfylle havressurslovas formålsparagraf om å sikre sysselsetting og bosetting i kystsamfunnene.

Fartøygruppen med hjemmelslengde under 11 meter i fisket etter torsk nord for 62° N består av mange fartøy (1177 fartøy ifølge fig. 2.1 i meldingen), og er således en gruppe som fortsatt bidrar til stor aktivitet og verdiskaping langs kysten. Dersom Stortinget velger å slutte seg til forslaget i meldingen om at fartøy i denne gruppen som har fartøylengde over 11 meter skal få tilgang til strukturingsordning («flyttes opp»), er det viktig at dette gjennomføres på en slik måte at den gjenværende fartøygruppen under 11 meter beholder dagens andel av totalkvoten. Fartøy som får tilgang til strukturering/kan struktureres må ikke trekke med seg kvotefaktorer fra denne gruppen. I motsatt fall vil sjarkflåten tappes for kvoteandeler, med de negative konsekvenser dette får for lokalsamfunn og verdiskaping langs kysten.

Åpen gruppe i torskefisket med sine ca. 2400 fartøy er svært viktig for kyst- og fjordsamfunnene generelt – og for rekruttering av unge fiskere spesielt – i hele det geografiske virkeområdet for Fjordfiskeremnda. Fartøy i åpen gruppe har fra årets start blitt tildelt ca. 8,5 % av den norske totalkvoten av torsk, men reell andel har vært større grunnet praksis for ekstra tildelinger utover året. Den minste flåtens effektivitet kan være meget varierende ut fra værforhold og fiskens tilgjengelighet, og det har derfor vært praksis for at denne delen av flåten tilføres/godskrives ekstra kvantum (fra buffer i form av eksempelvis ubenyttet/ufordelt tredjelandskvantum) ved behov – for å holde aktiviteten i gang lengst mulig. Etter siste års innføring av ordning med kvotefleksibilitet over årsskiftet, er det imidlertid lagt til grunn at alle grupper – også åpen gruppe – skal klare seg med sin «opprinnelige» gruppekvote, og at eventuelt «overfiske» skal gå til fratrukk på neste års gruppekvote. Dette medførte for 2019 en situasjon hvor gruppekvoten for åpen gruppe ble så liten at det *ad hoc* måtte gjøres omfordelinger for at det i hele tatt skulle være grunnlag for et kommersielt fiske for fartøy i denne gruppen.

Fartøy i åpen gruppe bidrar til en variert flåtestruktur og god distriktpolitikk, med et fiske som er lite energikrevende og som også stimulerer til en god utnyttelse av andre fiskeslag enn torsk. Fjordfiskeremnda vil også påpeke ovennevnte lovfestede rett til fiske (jf. deltakerloven § 21 fjerde ledd), og at dette må gjenspeiles i størrelsen på kvotene i åpen gruppe og kystfiskekvoten. Det er åpenbart et behov for at en større andel av totalkvoten i torskefisket fordeles til åpen gruppe, om den lovfestede retten til fiske skal være reell. Innføringen av dagens praksis med «kvotefleks» for alle grupper, innebærer at det i realiteten ikke lenger tas hensyn til den minste flåtens behov, med bl.a. det resultat at den lovfestede retten til fiske i realiteten ikke oppfylles.

Fjordfiskeremnda mener åpen gruppe sin andel av den norske totalkvoten i torskefisket bør økes til 12 %, enten ved at en slik andel trekkes fra totalkvoten («toppen») før fordeling mellom øvrige fartøygrupper, eller ved at gruppeandelen oppjusteres slik at dette utgjør 12 % av totalkvoten. En slik økning for åpen gruppe vil bidra til å oppfylle ovennevnte mål, samt gjenopprette/kompensere for den situasjonen som var gjeldende frem til innføring av «kvotefleks» i torskefisket – hvor man altså gjennom politisk handlingsrom hadde praksis for å tilføre åpen gruppe kvanta utover året. Fjordfiskeremnda ber Stortinget være spesielt oppmerksom og ta dette i betraktning ved sin behandling av stortingsmeldingen.

Når det gjelder Kystfiskekvoten, står det i meldingens kap. 3.5.1 at *«Regjeringen mener det er naturlig og nødvendig å se kystfiskekvoten i sammenheng med fisket i åpen gruppe, og ønsker derfor å kompensere fangstgrunnlaget i åpen gruppe med det kvantum som tidligere er avsatt til kystfiskekvoten, men med samme tildeling av kvotetillegget på fartøynivå som tidligere»*. Det er i meldingen ikke belyst hvilke effekter dette vil kunne få for reguleringen gjennom året. Kystfiskekvoten er i dag en «avsetning» på 3000 tonn – «tatt fra toppen»/norsk totalkvote, mens det altså foreslås at kvantumet skal legges til/inngå i gruppekvoten for åpen gruppe (og forbeholdes fartøy i et virkeområde som tidligere). En avsetning håndteres reguleringsteknisk som et estimert forbruk gjennom året, mens en gruppekvote reguleres slik at kvoten ikke overfiskes. En omlegging som foreslått vil gi fordelingsmessige effekter, mellom fartøy som kvalifiserer til kystfiskekvote/tilleggskvote og fartøy som ikke kvalifiserer til dette. Dersom tilleggskvote fra kystfiskekvoten ev. skal reguleres/fordeles som tidligere, vil et ev. overfiske belastes gruppen generelt – og dermed øvrige fartøy i åpen gruppe. En omlegging som foreslått i meldingen vil trolig måtte medføre en strammere praksis for tildeling av kystfiskekvote/tilleggskvote og tidligere stopp i fisket. Fjordfiskeremnda mener Kystfiskekvoten fortsatt skal holdes utenfor/«tas fra toppen» av norsk totalkvote, og at det ikke vil være riktig å blande denne sammen med gruppekvoten for åpen gruppe.

Størrelsen på Kystfiskekvoten utgjør for øvrig ikke en bestemt andel av norsk totalkvote, noe som derimot er tilfelle for gruppekvoten for åpen gruppe. Fjordfiskeremnda mener imidlertid det er gode grunner til å løfte også åpen gruppe ut av de gruppene som inngår i fordelingsnøkkelen, dvs. at også kvantum til åpen gruppe trekkes først fra norsk totalkvote. Stortinget må sikre at det etableres reelle muligheter til fiske i tråd med ovennevnte lovbestemmelser, herunder må miljømessige, økonomiske og sosiale konsekvenser av kvotenivå og andre forvaltningstiltak i det samiske fiskeriområdet tas i betraktning.

Fjordfiskeremnda mener for øvrig at kvantumet i åpen gruppe i størst mulig grad bør fordeles som garanterte kvoter (inkl. overregulering), for å unngå konkurransefiske og oppnå mest mulig like konkurransevilkår langs kysten. Særlig i en situasjon med relativt liten gruppekvote og god tilgjengelighet. Men dette innebærer ikke nødvendigvis at overreguleringen må ned, slik det argumenteres for flere steder i meldingen. En stipulert overregulering kan inngå i de garanterte kvotene, tilsvarende slik kvoter fordeles i det regulerte kongekrabbefisket. Det må da selvsagt vises en viss varsomhet mht. overreguleringsgrad for å unngå overfiske ved god tilgjengelighet, men dette kan ev. justeres/kompenseres gjennom refordeling.

Det blir også i meldingens kap. 3.7.1 («Kvalitet») argumentert for garanterte fartøykvoter. Det er imidlertid misvisende at *«Fartøykvoter innebærer at det ikke lenger vil være behov for overregulering»*. Det er som ovenfor nevnt, fullt mulig å tildele fartøykvoter i fiskerier hvor man har erfart at ikke alle fisker sine tildelte kvoter, og hvor det dermed kan legges til grunn en overregulering som gir oppjusterte (garanterte) kvoter.

Videre blir det under kap. 3.7.3 argumentet for å tilrettelegge for økt «spesialisering», ved at kvotegrunnelaget skal kunne splittes opp når fiskeritillatelsen omfatter flere fiskeslag. Formålet er at en andel av kvotegrunnelaget skal kunne gjøres tilgjengelig gjennom en markeds plass, slik at fiskere kan spesialisere seg eksempelvis i fisket etter sei og hyse – og gjennom dette få overreguleringen ned. For kystflåten under 11 meter kan det ikke være et mål i seg selv å få overreguleringen ned, ettersom dette er en flåtegruppe som har vært – og fortsatt vil være – avhengig av værforhold og fiskens tilgjengelighet langs kysten. Av helt naturlige grunner blir kvotegrunnelaget utnyttet ulikt innad i gruppen, noe som gir rom for overregulering og ulik spesialisering. I de fartøygruppene hvor det er innført strukturering har overreguleringen blitt borte, som følge av at de som har kjøpt kvoter bygger større fartøy som utnytter sine kvoter fullt ut. Høy overregulering benyttes kun i tilfeller hvor det ikke ligger an til kappfiske, og er ikke et reelt problem for næringsaktørene. Det innebærer bare en form for frihet til å velge – ut fra fiskens tilgjengelighet og andre forhold, og sikrer at gruppekvoter blir fisket. Mange utnytter fiskemulighetene godt, og kan altså gjennom høy overregulering fiske kvantum som andre ikke fisker. Ved ev. strukturering eller innføring av forslaget i meldingens kap. 3.7.3., vil man måtte betale for ekstra kvoter til slik spesialisering, med den følge at det også må investeres i større og mer effektive fartøy - hvoretter overreguleringen selvsagt vil reduseres og etter hvert måtte fjernes.

Videre bør man være oppmerksom på at torskefiskeriene nord for 62° N i stor grad er et blandingsfiske etter torsk, hyse og sei. Dersom man skulle velge å åpne for «en markeds plass» for spesialisering, vil dette trolig øke risikoen for ulovlig dumping av fisk, ettersom fiskerne i større grad vil få uunngåelig bifangst av fiskeslag hvor man har solgt unna/mangler kvotegrunnelag - særlig i blandingsfisket i Øst-Finnmark på slutten av året.

Dagens kvotesystem omfatter bare de største vandrende fiskebestandene. Fjordfiskerikommisjonen vil derfor avslutningsvis påpeke at det er store kunnskapshull vedrørende de kommersielle ressursene i fjordene, og at det er et betydelig behov for å styrke forvaltningen av kommersielle kystnære lokale bestander – hvor det er til dels stort beskatningstrykk grunnet bl.a. et tilnærmet uregulert turistfiske. Fiskeriforvaltningen må ha et vesentlig større fokus på behovet for relevant og nødvendig datainnhenting i våre kyst- og fjordområder, og i den sammenheng ta Fjordfiskerikommisjonen med på råd. Dette er helt grunnleggende for at nemnda skal kunne oppfylle mandatets § 3 pkt. b) om å «*Innhente vitenskapelig og lokal og tradisjonell kunnskap om viktige gyte- og oppvekstområder for bestander som høstes kystnært og i fjordene, og vurdere hvilke reguleringstiltak, herunder redskapsbruk, som sikrer en bærekraftig høsting og tilrettelegger for lokal utnyttelse av ressursene*». Nemnda ønsker derfor at Stortinget ved sin behandling av meldingen – ev. i annen sammenheng – kan sørge for at nemndas beslutningsgrunnlag og medvirkning styrkes. Nemnda må sikres et fullverdig sekretariat (øremerkede midler til sekretariatet) og et styrket beslutningsgrunnlag gjennom økt forvaltningsinnsats for relevante bestander (eksempelvis fra fiskeriforskningsavgiften). Dette vil bidra til å oppfylle fiskerilovgivningens formålsparagrafer, forvaltningsprinsippet i havressursloven og Stortingets vedtak ved behandlingen av Prop. 70 L (2011–2012) *Endringer i deltakerloven, havressurslova og finnmarksloven (kystfiskeutvalet)* (omtalt side 125 i Meld. St. 32 (2018-2019) *Et kvotesystem for økt verdiskaping*).

Fiskeridirektoratet
Postboks 185 Sentrum
5804 BERGEN

Fjordfiskerinemnda – Innspill til reguleringene for 2022; sak 1/2021 om regulering av fisket etter torsk nord for 62° N i 2022

Fiskeridirektoratet region Nord er sekretariat for Fjordfiskerinemnda (FFN).

Fjordfiskerinemnda behandlet fiskerireguleringer for 2022 på nemndas møte 3. – 4. november 2021, og har følgende innspill til arbeidet med neste års regulering av fisket etter torsk nord for 62° N:

«Fjordfiskerinemnda minner innledningsvis om at det i relevante reguleringssaker må fremkomme konkrete og reelle vurderinger av hvordan hensynet til samisk bruk og samiske lokalsamfunn er vektlagt i ulike reguleringsforslag, jf. havressursloven § 11 sjette ledd.

Fisket etter torsk nord for 62° N [sak 1/2021]:

Fjordfiskerinemnda vil på nytt påpeke den lovfestede retten til fiske i samiske områder (jf. deltakerloven § 21 fjerde ledd), og at dette må gjenspeiles i størrelsen på kvotene i åpen gruppe og kystfiskekvoten. Det er åpenbart et behov for at en større andel av den norske totalkvoten i torskefisket fordeles til åpen gruppe, om den lovfestede retten til fiske i samiske områder skal være reell og man skal sikre en positiv utvikling i kystsamfunnene forøvrig.

Kvotefleksibilitet (pkt. 2.5 i Fiskeridirektoratets saksfremlegg)

Fjordfiskerinemnda støtter Fiskeridirektoratets alternativ 2.

Kvoter til åpen gruppe og kystfiskekvoten

For at reguleringsopplegget for åpen gruppe skal bli akseptabelt for 2022, forutsettes det at åpen gruppe får med seg hele det ubenyttede kvantumet for 2021. Når gruppekvoten i 2022 blir på omtrent samme nivå som i 2021, må også de enkelte fartøys kvoter som minimum settes tilsvarende som for 2021, slik at denne gruppen får fisket sin gruppekvote.

Fjordfiskeremnda er enig med Norges Kystfiskerlag om at ungdomstillegg for fiskere i åpen gruppe ikke skal belastes den ordinære avsetningen til åpen gruppe, men tas særskilt fra toppen ettersom rekruttering kommer hele næringen til gode.

Fjordfiskeremnda mener at avsetninga til åpen gruppe og kystfiskekvoten skal tas fra toppen, og støtter Sametingets forslag til størrelse på disse avsetningene:

«Med henvisning til oppfølging av kystfiskeutvalget og betingelser for å sikre tradisjonelt fiske i samiske områder slik at utøverne og samfunn kan ha fiske som levevei så har Sametinget lagt vekt på at avsetningen for kystfiskekvoten ikke går under 3000 tonn og legger seg på minimum 1,2 % av totalkvoten. Tallet på 3000 tonn ble vedtatt i 2012 og utgjorde da 0,9 % av totalkvoten. Vi anser at Fiskeridirektoratet ikke tar hensyn til lønns og pris vekst i samfunnet når de enda opererer med 0,9 % av totalkvoten som gir en totalkvote på 2939 tonn og bidrar derfor ikke tilstrekkelig med å sikre hensikten med kystfiskekvoten.»

Fjordfiskeremnda mener at kystfiskekvoten må fordeles slik at det på fartøynivå tildeles 10 tonn fra årets start, og viser til Sametingets argumentasjon.

Fartøykvoter i lukket gruppe

Fjordfiskeremnda mener at det ved tildelingen av fartøykvoter må innarbeides en overregulering for fartøy med hjemmelslengde under 11 meter, som legger opp til at denne gruppen får fisket sin gruppekvote. Overreguleringen må som tidligere graderes etter fartøyets faktiske lengde.

Behov for styrket kunnskapsgrunnlag og forvaltning av kystnære fiskebestander

Fjordfiskeremnda vil avslutningsvis påpeke at det fortsatt er store kunnskapshull vedrørende de kommersielle ressursene og økosystemene i fjordene, og at det er et betydelig behov for å styrke forvaltningen av kystnære lokale bestander. Fiskeriforvaltningen må ha et vesentlig større fokus på relevant forskning og nødvendig datainnhenting i våre kyst- og fjordområder, og i den sammenheng må Fjordfiskeremnda tas med på råd. Dette er helt grunnleggende for at Fjordfiskeremnda skal kunne oppfylle nemndas mandat § 3 pkt. b) om å «Innhente vitenskapelig og lokal og tradisjonell kunnskap om viktige gyte- og oppvekstområder for bestander som høstes kystnært og i fjordene, og vurdere hvilke reguleringstiltak, herunder redskapsbruk, som sikrer en bærekraftig høsting og tilrettelegger for lokal utnyttelse av ressursene.»

Med hilsen

Erling Johan Johansen
seksjonssjef

Bernt Bertelsen
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Mottakerliste:
Fiskeridirektoratet

Postboks 185
Sentrum

5804 BERGEN

